

පිළිකා පරදන ආහාර තුරුදු

BLOOD CANCER AND DIET

රචනය

විශේෂජල වෛද්‍ය නැඩීඇති එදුර්ව්‍යම
(MBBS, MD Clinical Haematology, FRCPPath (UK))

අධීක්ෂණය

වෛද්‍ය මහෝජ ගම්ගේ
(MBBS, MSc Human Nutrition, MD Clinical Nutrition)

සංස්කරණය

වෛද්‍ය තුවන තොටෙක්ත
(MBBS, MSc Community Medicine)

පුරුම මුද්‍රණය
2020

ශ්‍රී ලංකා රජත ව්‍යාධිවේදීනගේ සංගමය
இலங்கை குருதி நோயியல் வைத்தியியுணர்களின் சங்கம்
Sri Lanka College of Haematologists

අ න ත ර ග ත ය

සේව 04

ප්‍රංචි ප්‍රංචි වෙනසකම් කරමු

සේව 05

කහන රෝගන
හොඳ නැති දේවල

සේව 07

අපහසුකම් ජයගමු

සේව 11

විශේෂ ක්‍රම වර්ග සහ
පෝෂණ අතිරේක

සේව 12

පිළිකා නකන ක්‍රම වර්ග

C O N T E N T S

ඩි පිළිකාවක් වැඹුදුන අයෙකුගේ ගර්රයට ඒ පිළිකාවත් විස්ක සටන් කරන්න වෙනවා. විහෙම සටන් කරන්න නම් සිරුරට ගක්තිය සින කරන බව අපි හැමෝටම තේරෙන කාරණයක්.

ඩි ගක්තිය අපිට ලැබෙන්නේ අපි ගන්න කිසුමවලින්. හැබැයි පිළිකාවක් හැඳුන කෙනෙක්ට තියෙශී කෙනෙක්ට තරම් පහසුවෙන් කිසුම ගන්න බැර වෙන්න පුළුවන්. ඩිකට හේතු කීපයක්ම තියෙනවා. විකක් තමයි ඇග ඇතුලේ තියෙන පිළිකාව නිසා කිසුම රැවිය අඩු වීම. අතික් හේතුව තමයි ලෙසේට ගන්න බෙහෙත් නිසා කිසුම රැවිය අඩු වීම. ඩි නිසා අපිට වෙනවා කිසුම රැවිය තියෙන දුවස්ටුවට පුළුවන් තරම් හොඳුන් කිසුම කන්න. වෙබි වුණුම කොහොමත් අපිට වැඩිපුර ගක්තිය සින කරන නිසා විහෙම කෙනෙක් හර පිළිවෙළට කිසුම නොගත්තොත් ගර්රය ඉක්මණීන් ම දුර්වල වෙන්න පුළුවන්.

අතිත් කාරණය තමයි පිළිකාවක් තියෙන කෙනෙක්ට දියවැඩියාව, හදවත් ලෙඩ, ඇටකටු දුර්වල වීම වගේ ලෙඩ හැදෙන්න වැඩි ඉඩකඩක් තියෙන නිසා හර්යට කිසුම දීම නොගත්තොත් ඩි අවදානම තවත් වැඩි වෙන්න පුළුවන්. ඩීත් මේ ආහාර රාවට ඩුරු වෙන වික හිතන තරම් ලේසි නෑ. අපිට මුල ඉදාන් පිළිවෙළකට මේ වැඩි පටන් ගන්න වෙනවා.

ප්‍රංඩ් ප්‍රංඩ් වෙනස්කම් කරමු

අපිට පුලුවන් මුද්‍රිත්ම ප්‍රංඩ් ප්‍රංඩ් වෙනස්කම් කරන්න. වික සැරේකට වික වෙනස්කම ගාන්.

මුද්‍රිත්ම අපි විදිහෙදා කන කෘම වර්ගවල ලයිස්තුවක් හඳුගන්න වෙනවා. රිට පස්සේ ඒ ලයිස්තුවට විකින් වික පොඩි වෙනස් කම් කරන්න පුළුවන්. ඔබ හඳුගත්ත කන බොහ දේවල්වල ලයිස්තුවේ උදේට පලතුරක් නැත්තම් ඔබට පුළුවන් ඒකට පලතුරක් විකතු කරන්න.

ඔබ වොකලට වගේ පැණිරස දේවල් වැඩිපුර කනවා නම් ඒ වෙනුවට රට ඉදි වගේ පැණි රසක් විහෙම නැත්තම් රටකුෂ වගේ දෙයක් විකතු කරන්න පුළුවන්.

හර විදිහට උයාගන්න-පමා හොඹ කශම කන්න

කන්නේ මොනවද තියන වික විතරක් නෙවෙයි, කෘම හඳුන්න කලින් අන් හොඹින් සෝඛන වික, පරිසරය පීරසිලුව තියාගන්න වික වගේම හඳුගත්ත කශම වික නරක් වෙන්න කලින් ඉක්මනින් කශමට ගන්න විකත් වැදගත්.

කෘම වික තදාලා පැය දෙකක් ඇතුළත වත් කන්න බලන්න යින. ඒ වගේම උයාලා පැය විසි හතරකට වඩා පර්‍යා වුතු කෘම වර්ග නම් හොකා ඉන්න වික ම තමයි හොඳ.

ප්‍රතිශක්තිය අඩු වුතුම ඉක්මනින් ලෙඩ්වෙනව වගේම හැදෙන ලෙඩ්ක් හොඳ වෙන්නත් ලොකු කාලයක් ගත වෙනවා. ඒ නිසා ඒ වෙනුවට අපි අපේ කෘම ගැන ගොඩක් සැලකිලිමත් වීම වැදගත්.

වතුර බොහන

අඟ වේලෙන වික විහෙමත් නැත්තම් විප්ලනය අඩු කරගන්නත් ඇගේ වතුර අඩු වුතුම වින ගොඩක් අමාරුකම්වලින් සහනයක් ලබාගන්නත් දුවසකට උණුකර නිවාගත් වතුර බේතාල් තුනක් හතරක් බොහ්නම වෙනවා. උණු හොකරපු වතුර විෂධිප නියෙන නිසා ඔබට බොහ්න ගියත් උණුකර නිවාගත් වතුර බේතාලයක් අරගෙන යන වික පුරුද්දක් කරගන්නවා නම් හොඳයි.

කහන බොහෝ හොඳ නැති දේවල

පිළිකාවක් තියෙන කෙනෙකුට ඇතිවෙන ලොකුම ගැටුවක් තමයි වියාගේ ඇයෙශ් ප්‍රතිශක්තිය, ඒ කියන්නේ ලෙඩි රෝගවලට ඔරෝස්තු දීමේ හැකියාව අඩුවෙන වික, වෙනත් විදිහින් කියනවා නම් පිළිකාවක් හැදුන කෙනෙකුට අනිත් අයට වඩා ලේසියෙන් ලෙඩි රෝග හැදෙන්න ප්‍රථිවන්. විහෙම වෙනත් ලොකුම හේතුවක් තමයි පිළිකා රෝගියෙක්ගේ ලේවල නිරෝගී කෙනෙක්ගේ ලේවලට වඩා සුදු රුධිර සෙල අඩු වික. මේ කියන සුදු රුධිර සෙල තමයි අපිට ලෙඩි රෝගවලින් ආරක්ෂා කරන්නේ.

මේ වගේ ප්‍රතිශක්තිය අඩු වූන වෙලාවට ගන්න හොඳ නැති කිම වර්ග තියෙනවා.

අලු වතුර

උණු නොකරපු වතුරේ විෂබීජ තියෙන නිසා ඔබට ඇල් වතුර විතරක් නොවෙයි ඇල් වතුරෙන් හඳුපු පලතුරු බීම, අයිස් පලම්, සරුවත් වගේ කිසිම දෙයක් නොගෙන ඉන්න වගබලාගන්න වෙනවා.

උයපු නැති දේවල

අමු ව්‍යුවහාර, පලා වර්ග, සලාද කොළ වගේ හැම දෙයකම විෂබීජ තියෙනවා. අපිට ඒවා විනාක කරගන්න ප්‍රථිවන් හොඳින් උයගත්තොත් විතරයි. ඒ නිසා කිසිම වෙලාවක උයපු නැති අමු ව්‍යුවහාර, පලා වර්ග, කොළ මැල්ලම්, සලාද වර්ග වගේ දේවල් තියෙන බනිස් වර්ග, කිමට ගන්න විපා.

ඔබට ද්‍රව්‍යකට උණුකර නිවාගත
වතුර බොතළ තුනක හනරක
බොහෝම වෙනවා. උණු නොකරපු
වතුරේ විෂබීජ තියෙන නිසා ඔබට
බොහෝ ප්‍රථිවන් හොඳින් උණුකර
නිවාගත වතුර විතරමය

පොත්ත තුන් පලතුරු

පලතුරු කියන්නෙහේ අපි අමුවෙන් කන දෙයක් නිසා ලෙස්ල අරින්නේ නැතුව කන අඩු, පේර, ගස්ලඩු, අපල්ල්, මිදි, ස්ටෝරෝබෙරු, වගේ පලතුරු කන්න හොඳ නෑ. මොකද පොත්තේ විෂධීජ තියෙනවා වගේම පොත්ත තුන් නිසා සත්තු පොත්ත විද්‍යා බිත්තර බාලු තියෙන්න පුළුවන්.

සනකම් ලෙස්ලක් තියෙන පලතුරුවල ලෙස්ල අයින් කරල මදේ කන්න පුළුවන්. කෙසෙල්, දෙශුම්, දුරියන්, මැංගුක්, දිවුල්, බෙලි, රූමුවන්, වගේ පලතුරු පුළුවන් තරම් කැමට විකතු කරගන්න වෙනවා.

උණු කරපු තැනි කිරී

ඔබ දොවාගත් කිරී බොහෝ නම් භැම් වෙළාවකම ඒ කිරී බොහෝ කලින් හොඳින් උණු කර ගන්න යින්. කබෙන් ගන්න දියර කිරී විහෙමත් නැත්තම් කල් කිරී අසුරන්න කලින්ම උණු කරලා තියෙන නිසා ඒවා බොහෝ නම් බය වෙන්න යින් නෑ.

මුදවපු කිරී සහ යෝගාරී

කිරී වගේම යෝගාරී මුදවන්න මුහුන් විකතු කරන නිසා මුදවපු කිරී සහ යෝගාරී කියන දෙකම හොකා ඉන්න වෙනවා.

අමු බිත්තර

බිත්තර කනවා නම් හොඳින් තම්බලා හරි බැඳුලා හරි කැමට ගන්න. අමු බිත්තර වගේම බාගෙට තැම්බූ බිත්තර නිසා ඔබේ අඟටට විෂධීජ අතුළු වී ලෙඩ වෙන්නත් පුළුවන්.

අරකු සිගරටී

මේ වගේ ලෙඩක් තියෙනකාට ඔබේ ඇග දුර්වල වෙන කිසිම දෙයක් කරන්න හොඳ නෑ. ඒ නිසා ම ඔබේ ඇග දුර්වල කරන, ලෙඩ කරන අරකු සිගරටී, බුලත් විවචිතන් සම්පූර්ණයෙන් ම ඇත් වෙලා ඉන්න යින්.

විහෙම හොකලුත් කොයි තරම් හොඳ ගුණාභායක කැම වර්ග කැවත්, හරියට බෙහෙත් ගත්තත් පිළිකාව වික්ක සටන් කරන්න අමාරුයි.

අපහසුකම් පයගෙලු

මේ වෙනස්කම් එකින් එක කරගෙන යද්දී ලෙසේ වගේම බෙහෙත් වර්ග නිසා විවිධ අපහසුතා වින්න පුළුවන්.

ඒ තමයි

- > තොල කට වියලීම
- > තොල කට තුවාලවීම
- > රස වෙනස් වී දැනීම
- > මලබද්ධය වගේම බඩ බුරුලට යාම
- > වමනය
- > කිහිපය අඩුවීම වගේම කිහිපය වැඩිවීම

මේ හැම එකකට ම පිළියම් තියෙනවා

තොල කට වේලු තුවාල වෙලා නම්

අපිට තොදුන් දියර වර්ග පානය කරලා තොල කට වියලීම පාලනය කරගන්න පුළුවන්. හැබැයි දෙනි දෙඩිම් වගේ ඇඳුල් රස දේවල් තොඩී ඉන්නවා නම් තොදුයි. ඒ වෙනුවට වතුර, තොදුන් උනු කර නිවාගත් කිරී, කොමඩු යුෂ වගේ දේවල් ගන්නවා නම් වඩා තොදුයි.

කරේ ඇලුවෙන වොකලරි, පේස්ට්‍රී වගේ කිහිපය වර්ග නිසා කරේ තුවාල පසරෙන්න, වේදනාව වැඩි වෙන්න පුළුවන්. කට ගොඩක් වේලු තියෙන වෙලාවට පහසුවක් වගේ දැනෙනවා නම් කටට කෙල උනන වික වැඩි කරගන්න වුයිංගම් විකක් උනත් හපන විකේ වරදක් නෑ.

අයිස්ත්‍රීම්, ජේල්, විතරක් නොවේයි, පහසුවක් දැනෙනවා නම් කැබලි කරපූ අයිස් කැට වුනත් තොල කට තෙමාගන්න පාවිච්ච කරන්න පුළුවන්. හැබැයි තුවාලවල වේදනාව වැඩි නම් ගොඩක් සිතල වගේම ගොඩක් උනසුම් දේවල් තොගන්නවා නම් තොදුයි.

සිනිදු කේදී තියෙන දත් ඩුරස්කුවක් තෝරගත්තම තුවාල පැසරෙන්නේ හැනුව දත් වික මැදුගත්ත පුළුවන්

කසම හොඳුන් හොඳුවල පොගවලා කන වික පහසුයි. කැද සූජ් වගේ දියර ආහාරයට ගන්නත් පුළුවන්. පාන් බේස්කට් වගේ රැල් ආහාරවලට කට තුවාල වෙන්න පුළුවන්. ඒ විතරක් නොවයි, ගොඩක් මිරස් සැර කසම ජාතිවලින් තුවාලවල වේදනාව වැඩි වෙන නිසා ඒ ගැනත් හිතන්න සින.

තොල්වල තුවාල තියෙනවා නම් වේදනාව අඩු කරගන්න වැස්ලීන් රිකක් ගාගන්න පුළුවන්. ඒ වගේම බීම වර්ග බොන්න බීම බටයක් පාවිච්ච කරන විකෙනුත් තොල්වල වේදනාව, තුවාල පැසරෙන වික අඩු කරගන්න පුළුවන් වේච්.

සිනිදු කේදී තියෙන දත් ඩුරස්කුවක් තෝරගත්තම තුවාල පැසරෙන්නේ හැනුව දත් වික මැදුගත්ත පුළුවන්.

මේ නැම දෙයකටම පස්සේත් ඔබට වේදනාව වැඩිපුර දැනෙනවා නම් ඒ බව ඉක්මනින් ඔබට ප්‍රතිකාර කරන දොස්තර මහතාට කියන්න. ඔහුට පුළුවන් ගැලපෙන වේදනා නාංකයක් දීලා ඔබේ වේදනාව අඩු කරන්න.

වමනය තියෙනවා නම්

වමනය කියන්නේ ඔබට මුහුන දෙන්න වෙන තවත් ප්‍රශ්නයක්. මේ වෙලාවට තෙල් ගොඩක් තියෙන කොත්තු, ප්‍රසිඩ් රසික්, කෙරී කැම වර්ග වෙනුවට සැහැල්ලු ආහාරයක් විහෙමත් නැත්තම් සුජ් විකක් ගන්න ප්‍රශ්නවන්.

ඉගුරු ඉස්ම වගේ දෙයකින් අප්පීරියා ගතිය විකක් අඩු කරගන්න ප්‍රශ්නවන්. ධීම වර්ග ගන්නවා නම් කැම කාපු ගමන් ගන්නේ නැතුව කැම කාල වික වෙලාවකට පස්සේ ගන්න විකෙන් වමනය අඩු කරගන්න ප්‍රශ්නවන්.

ඛඩ බුරුලට යනව නම්

ඔබට ඛඩ බුරුලට යනව නම් ඉක්මතින් ම ඒ බව බොස්තර මහතාට දැනුම් දෙන්න වෙනවා. සමහරවිට ඔබට ඛඩ විෂ්‍ය යන්නේ විෂධීජයක් නිසා වෙන්න ප්‍රශ්නවන්. විහෙමත් නැතිනම් ඔබ ගන්නා බෙහෙත් නිසා වෙන්නත් ප්‍රශ්නවන්.

ඒ වගේ වෙලාවට ඔබේ බොස්තර මහතාට ප්‍රශ්නවන් බෙහෙතක් දෙන්න. නැතිනම් දැනට ගන්න බෙහෙත් වෙනස් කරන්න.

ඛඩ බුරුලට යනකොට ඔබේ ඇගේ තියෙන වතුරත් ඒ වික්කම පිටතට යන නිසා වෙනදාට වඩා රිකක් වැඩිපුර වතුර බොත්ත වෙනවා. ඒ වගේ ද්‍රව්‍යට විකවර කැම ගොඩක් කනවා වෙනුවට සැහැල්ලු ආහාරයක් විරින් විට පොඩිඩ පොඩිඩ කැමට ගන්න වික තමයි වඩා නොදු.

ඛඩ බුරුලට යන ද්‍රව්‍යටලට විතරක් නොවෙයි කැම කන්න අප්පීරියා හිතෙන ද්‍රව්‍යෙලට විකවර කැම ගොඩක් නොකා විරින් විට පොඩිඩ පොඩිඩ කන වික පහසුවක් වෙයි.

ඛඩ වේලෙනව නම්

ඛඩ වේලීම විහෙමත් නැත්තම් මලබද්ධය තියෙනවා නම් වෙනදාට වඩා වැඩිපුර වතුර රිකක් බොත්ත වෙනවා. කෙදි සහිත කැම වර්ග වැඩිපුර කැමට විකතු කරගන්න. විදිනුත් ඛඩ වේලීම අඩු කරගන්න ප්‍රශ්නවන්.

ඔබ නොදින් ව්‍යායාම කරනවා නම් ඇවේදිනවා නම් ඛඩවල් නොදින් වැඩ කරන්න පටන් ගන්නවා. ඒ නිසා ඛඩ වේලෙන විකත් අඩු වෙනවා. මේ හැම දෙයක් ම කරන අතරෙත් ඛඩ වේලෙන වික තියෙනවා නම්, වැසිකිරියට යන්න අපහසු නම් ඉක්මතින් බොස්තර මහතාට ඒ ගැන කියන්න. ඔහුට ප්‍රශ්නවන් බෙහෙතක් දිලා ඔබේ අපහසුතාව ය අඩු කරන්න.

කසම කන්න අප්පිරියා හම්

කසම කන්න අමාරු, කසම කන්න අප්පිරියා නිතෙන වෙලාවල්වල වුණුත් ඔබේ ඇගට ගක්තිය උවමනා වෙනවා.

ඒ නිසා ඒ වගේ වෙලාවක වුණුත් පුළුවන් විදිහකට ගක්ති ජනක ආහාරයක් ගන්න ඒක හරිම වැදගත්.

පුළුවන් නම් ඒ වෙලාවට බවට තෙල් බිත්තර වගේ මෙකු කැලරී ප්‍රමාණයක් තියෙන ආහාර වර්ග ගන්නවා නම් හොඳයි. පාන් පෙත්තක බවට ටිකක් වැඩියෙන් ගාලා කසමට ගන්න.

ඒ වගේම මි පැනි, පුඩින් වර්ග, විතරක් නෙවෙයි පළතුරු, අයිස් ක්‍රීම් විකට දාලා බිලෙන්ඩ් කරලා හදාගත්ත බීම වර්ග වුණුත් ඒ වගේ වෙලාවට ගත්තට වැරුද්ධික් නය.

ඖඛ කැමති කසම වර්ග කැමති පරිසරයක ඉදාන් කසමට ගන්න. කසම සුවිද නිසා කසම කන්න අප්පිරියා ගතියක් දැනෙනවා නම් පුළුවන් වෙලාවට කුස්සියෙන් ටිකක් අන් වෙලා ඉන්න බලන්න.

මේ වගේ විශේෂ අවස්ථාවල පෝෂණ අතිරේක, පිටි වර්ග පාවිච්ච කරන්න වෙන්නත් පුළුවන්. හැබැයි ඒ වෙදුෂවරයෙකු නිර්දේශ කරාත් විතරයි.

කසම රැවිය වැඩිවෙනව නම්

කළාතුරකින් කෙනෙකුට ලෙඩිට ගන්න බෙහෙත් නිසා කසම රැවිය වැඩිවෙන්නත් බැර කමක් නය. වෙනෙම වැඩිපුර කන්න නිතෙන වෙලාවට තෙල් කසම, පිටි කසම වෙනුවට විළවල්, පළතුරු වගේ ගුණාලායක කසම වර්ග ගන්න වික තමයි හොඳ.

කසම කන්න අමාරු, කසම කන්න අප්පිරියා
නිතෙන වෙලාවල්වල වුණුත් ඔබේ ඇගට ගක්තිය
උවමනා වෙනවා. ඒ නිසා ඒ වගේ වෙලාවක
වුණුත් පුළුවන් විදිහකට ගක්ති ජනක ආහාරයක
ගන්න ඒක හරිම වැදගත්.

විශේෂ කැමෙ වරුග සහ පෝෂණ අතිරේක

ඡඡ හර විදිහට හැම දෙයක් ම තියෙන සමඟ ආහාර වේලක් ගන්නවා නම් ඡඡට කිසිම අමතර ආහාරයක්, පෝෂණ අතිරේකයක් ලබාගන්න උවමනා වෙන්නේ නඳ.

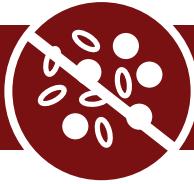
හොඳුන් ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙන්න උවමනා කරන හැම පෝෂණ පදාර්ථයක් ම සමඟ ආහාර වේලකින් ලබාගන්න පුළුවන්. ඒ නිසා ඔබ ගන්නේ හර කැම චේලක් ද කියන වික වෙවැනුවරය සමඟ සාකච්ඡා කරන වික වැඳගත්.

යම් කෙනෙක් ගේ ගේරීරයේ යම් පෝෂණ පදාර්ථයක් අඩුයි කියලා වෙවැනු පරීක්ෂණවලින් හොයාගත්තොත් අන්ත ඒ වගේ කෙනෙකුට නම් විශේෂ පෝෂණ අතිරේකයක් නියම කරන්න ඉඩ තියෙනවා, ඒ කියන්නේ සමඟ පිළිකා රෝගීන්ට ලෙසේ ස්වභාවය, වයස වගේ දේවල් අනුව විවිධ්‍ය, කැල්සියම් වගේ දේවල් අමතරව ගන්න වෙන්න ඉඩ තියෙනවා.

පෝරුම් ගන්න වැඳගත් කාරනා දෙකක් තියෙනවා

1. උවමනා කරන හැම පෝෂණ පදාර්ථයක් ම සමඟ ආහාරවේලකින් ලබාගන්න පුළුවන් කියන වික.
2. පෝෂණ අතිරේකවලට පිළිකා මර්දනය කරන්නවත් හොඳ කරන්නවත් බෑ.

පිළිකා තස්හ කේම වර්ග

අපිට නිතරම අභ්‍යන්තර ලැබෙන දෙයක් තමයි අභ්‍යන්තර කීම ප්‍රතිය, අභ්‍යන්තර ව්‍යුවහාර, අභ්‍යන්තර පළතුර කිමට ගත්තාම පිළිකා විනාශ වෙනවා කියන විය.

විත් මේ කියන කිසිම කීම වර්ගයකට පිළිකා සූච කරන්න ප්‍රත්‍යුම් කියල මේ වෙනකළේ කිසිම විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණයකින් ඔප්පු වෙලා නෑ.

විෂ නිසා භෞදුම දේ තමයි පිළිගත් ප්‍රතිකාරයක් ලබාගැනීම.

මේ දේවල ගැන අවදානයෙන් ඉනන

වෙනත් කන කීම ප්‍රමාණයෙන්
බාගයක් වන් කිහිප බිං වගේ නම්,
මධ්‍ය බර වේගයෙන් අඩු වෙන බව දැනෙනවා නම්,
විෂ වගේම වෙනත් තරම් ත්‍රියාක්‍රිල් නෑ කියල
දැනෙනවා නම්
විහෙමත් නැත්තම් දියවැඩියාව වගේ
ලෙඩික් තියෙනවා නම්
කීම වේල ගැන වෙදුනවරය වික්ක
කතා කරන වික වැදුගත්.